

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 35

din 15 ianuarie 2015

Prin raportul nr. 5272/IJ/4096/DIJ/1375/DIP/27835/ST/2014, Inspecția judiciară a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii verificările efectuate pentru a stabili dacă și în ce măsură a fost adusă atingere independenței și imparțialității judecătorilor și procurorilor implicați în activitatea de soluționare a dosarului menționat, precum și dacă a fost adusă atingere independenței sistemului judiciar în ansamblul său, urmare a sesizării președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, în temeiul dispozițiilor art. 30 alin. 1 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, având în vedere afirmațiile doamnei Maria Grapini, europarlamentar român, făcute cu ocazia intervenției din sesiunea plenară a Parlamentului European de la Strasbourg prin care, referindu-se la dosarul penal denumit în mass-media „I.C.A.”, soluționat de Curtea de Apel București, prin care se susținea ideea existenței unui proces politic și punerea în pericol a libertății presei.

Verificările efectuate au vizat și sesizarea procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție, transmisă Inspecției Judiciare de către vicepreședintele Consiliului Superior al Magistraturii, prin care, în mod similar, se solicita analiza declarațiilor doamnei Maria Grapini, prin prisma afectării imaginii justiției și a magistraților români.

Analizând raportul Inspecției judiciare și văzând înscrisurile atașate, Plenul reține următoarele:

În cadrul declarației doamnei Maria Grapini, susținută în sesiunea plenară a Parlamentului European de la Strasbourg, declarație ce a fost preluată ulterior în mass-media, se susțineau următoarele: „Doresc să trag un semnal de alarmă privind suspiciunile solide bazate pe fapte, cu privire la existența procesului politic și cu privire la punerea în pericol a libertății presei în țara mea. După dezvăluirile făcute la postul de televiziune, aparținând familiei V... obate prin înregistrări prin care fratele președintelui României a luat suma de 250.000 de euro pentru a scăpa de condamnare un cunoscut interlop, procesul fondatorului trustului de presă, aflat de 6 ani pe rolul instanțelor, a fost repus și judecat în 5 zile. Termenele nerezonabile de doar o zi în timpul vacanței judecătorești, neadmiterea celor 124 de excepții ridicate de avocați, neadmiterea expertizei neutre, așa cum solicita Curtea Constituțională, a dus la condamnarea a 12 oameni, iar omul politic D... V... fondator al trustului de presă, care a relatat știrea, a primit pedeapsă maximă. În final s-a procedat la confiscarea extinsă, aplicată terților care nu au făcut parte din proces și nu s-au putut apăra, luând astfel măsuri de strangulare economică asupra postului care a făcut dezvăluirea. Iată deci cum libertatea presei este amenințată și drepturile cetățenești la apărare sunt încălcate”.

În legătură cu aceste susțineri, procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție și-a manifestat îngrijorarea și a apreciat că acuzele nefondate aduse judecătorilor cauzei și prezentarea denaturată, tendențioasă și neconformă cu realitatea a situației de fapt sunt de natură a crea un potențial de denigrare a imaginii magistraților români, ca reprezentanți ai instituțiilor statului.

De asemenea, procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție a menționat că afirmațiile doamnei Maria Grapini sunt cu atât mai grave, ținând seama că ele au fost făcute de către un demnitar ce reprezintă statul român în cadrul unei instituții europene la cel mai înalt nivel.

În acest context, doamna Laura Codruța Kovesi, procurorul șef la Direcției Naționale Anticorupție, a solicitat Consiliului Superior al Magistraturii analizarea respectivei declarații și adoptarea unei poziții ferme în apărarea justiției și a magistraților români, poziție care să fie comunicată în mod oficial și instituției Parlamentului European.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține că au apărut mai multe articole de presă, în care au fost preluate și prezentate susținerile doamnei Maria Grapini făcute în calitate de europarlamentar în sesiunea plenară a Parlamentului European de la Strasbourg, și anume: la data de 24.11.2014 - Antena 3 - Emisiune de știri; la 26.11.2014 - Jurnalul Național - „Procese politice pe masa Parlamentului European”; la 25.11.2014 - B1TV - Emisiune de știri; Gândul Info - Maria Grapini a „atras un semnal de alarmă” în Parlamentul European, cu privire la „condamnarea politică” a lui D. Vălcușă. Revista 22 - „Maria Grapini în Parlamentul European: D. Vălcușă - un condamnat politic. Libertatea presei în pericol”.

În ceea ce privește dosarul denumit în mass-media „I.C.A.”, Plenul reține următoarele:

Prin rechizitoriul nr. 1000/2008 din data de 3.12.2008 al Direcției Naționale Anticorupție, Secția de combatere a infracțiunilor conexe infracțiunilor de corupție, s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului nr. 1 (alături de alte 12 persoane), sub acuzația săvârșirii mai multor infracțiuni, respectiv:

1. Săvârșirea infracțiunii de corupție, conform art. 284 alin. (1) din Codul de Procedură Penală, în forma conținută în art. 284 alin. (1) din Codul de Procedură Penală, în vigoare la data săvârșirii faptei, în calitate de inculpat nr. 1, alături de alte 12 persoane, sub acuzația săvârșirii mai multor infracțiuni, respectiv:

2. Săvârșirea infracțiunii de corupție, conform art. 284 alin. (1) din Codul de Procedură Penală, în forma conținută în art. 284 alin. (1) din Codul de Procedură Penală, în vigoare la data săvârșirii faptei, în calitate de inculpat nr. 1, alături de alte 12 persoane, sub acuzația săvârșirii mai multor infracțiuni, respectiv:

3. Săvârșirea infracțiunii de corupție, conform art. 284 alin. (1) din Codul de Procedură Penală, în forma conținută în art. 284 alin. (1) din Codul de Procedură Penală, în vigoare la data săvârșirii faptei, în calitate de inculpat nr. 1, alături de alte 12 persoane, sub acuzația săvârșirii mai multor infracțiuni, respectiv:

Cauza penală având ca obiect rechizitoriul emis în dosarul nr. 1000/2008 al Direcției Naționale Anticorupție a fost înregistrată la data de 4.12.2008, sub nr. 1000/2008 pe rolul Tribunalului București, Secția a II-a penală.

Prin sentința penală nr. 1000/2008 a Tribunalului București, Secția a II-a penală, a fost admisă excepția de necompetență materială și s-a dispus declinarea competenței de soluționare a cauzei în favoarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Recursul formulat de către unul dintre inculpați împotriva respectivei hotărâri judecătorești a fost respins, ca inadmisibil, prin decizia penală nr. 1000/2008 a Curții de Apel București, instanță pe rolul căreia dosarul fusese înregistrat la data de

17.03.2009. Prin aceeași decizie judiciară, a fost respinsă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.42 alin.4 din Codul de procedură penală, invocată de unul dintre inculpați.

Recursul formulat de respectivul inculpat cu privire la excepția de neconstituționalitate, înregistrat pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 13.05.2009, a fost soluționat prin decizia _____ fiind respins ca inadmisibil.

Urmare declinării de competență, cauza a fost înregistrată la data de 24.09.2009 pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția penală, sub _____. În timpul cercetării judecătorești, la data de 29 iunie 2012, constatându-se că inculpatul Voiculescu Dan și-a pierdut calitatea de parlamentar, prin demisie, prin sentința penală _____.

Înalta Curte de Casație și Justiție a admis excepția lipsei de competență după calitatea persoanei a instanței supreme, invocată de inculpatul V _____ u D _____, declinând competența de soluționare a cauzei în favoarea Tribunalului București.

Pe rolul Tribunalului, Secția I penală, cauza a fost înregistrată la 2.07.2012, sub _____ și a fost soluționată prin sentința penală _____ când, din nou, a fost declinată competența de soluționare a cauzei în favoarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, reținându-se că inculpatul V _____ D _____ a dobândit calitatea de senator la data de 19.12.2012, astfel că Tribunalul București nu mai era competent să soluționeze cauza.

Dosarul a fost înregistrat pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția penală, la 11.01.2013, iar prin sentința penală _____, a fost declinată competența de soluționare a cauzei în favoarea Tribunalului București, urmare excepției invocate de către apărătorul inculpatului D _____ V _____, în susținerea căreia s-a invocat încetarea mandatului de senator, calitate care determinase competența materială a instanței supreme.

Cauza a fost înregistrată pe rolul Tribunalului București, Secția a II-a penală, sub _____ și a fost soluționată, pe fond, prin sentința penală _____ dispunându-se o soluție de condamnare pentru inculpați trimiși în judecată.

Hotărârea primei instanțe a fost atacată cu apel de către parchet, inculpați și alte părți, cauza fiind înregistrată pe rolul instanței de control judiciar, respectiv Curtea de

Apel București, Secția a II-a penală, la data de 24.01.2014, cu prim termen de judecată la 7.03.2014.

În cauză au fost acordate termene de judecată la 8.04.2014 și, apoi, la 15.04.2014, când pronunțarea asupra unor excepții și chestiuni prealabile a fost amânată pentru data de 29.04.2014, termen la care pronunțarea a fost din nou amânată la 13.05.2014, pentru respectarea continuității completului de judecată.

La termenul din 13.05.2014, s-a dispus repunerea cauzei pe rol pentru reluarea dezbaterilor asupra excepțiilor invocate, iar la termenul din 10.06.2014, cauza a fost amânată pentru lipsa de apărare a doi dintre inculpați, stabilindu-se următorul termen de judecată la 1.07.2014.

La termenul din 1.07.2014, cauza a fost amânată pentru 7.07.2014, în vederea continuării cercetării judecătorești și pentru punerea în aplicare a măsurilor asigurătorii dispuse în cauză.

La respectivul termen de judecată au fost audiați unii dintre inculpați, iar cauza a fost amânată pentru data de 4.08.2014, în vederea finalizării ascultării inculpaților și pentru punerea în aplicare a măsurilor asigurătorii dispuse în cauză.

La termenul de judecată din 4.08.2014, au avut loc dezbateri asupra cererilor de probatorii solicitate de inculpați, asupra cărora instanța s-a pronunțat motivat, iar după soluționarea incidentului procedural al recuzării și pronunțarea asupra altor solicitări formulate în apărare (sesizarea Curții Constituționale, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene), s-a acordat cuvântul în dezbateri asupra apelurilor formulate în cauză.

După expunerea concluziilor de către reprezentantul parchetului, unul dintre apărătorii inculpaților a solicitat amânarea cauzei pentru a doua zi, în vederea expunerii concluziilor, având în vedere durata dezbaterilor desfășurate în ziua respectivă.

Instanța a încuviințat cererea, dispunând întreruperea dezbaterilor pe fondul cauzei, astfel că s-a stabilit termen în continuare la data de 5.08.2014, în temeiul dispozițiilor art.388 alin.6 Cod procedură penală.

La termenul stabilit, au continuat dezbaterile pe fondul cauzei, după care cauza a fost reținută spre soluționare.

Pronunțarea a fost amânată la 8.08.2014, pentru deliberare și pentru a se depune concluzii scrise.

Totodată, în temeiul art.33 alin.1 și 3 din Legea nr.656/2002 modificată, rap. la art.112 alin.1 lit.c) și art.112 alin.6 Cod penal, Curtea a dispus confiscarea mai multor bunuri, a menținut măsurile asiguratorii dispuse în cursul urmăririi penale, astfel cum au fost extinse prin încheierea de ședință din data de 1.07.2014, și în temeiul art.250 alin.6 Cod procedură penală cu referire la art.13 din CEDO, a respins ca nefondate contestațiile formulate de intervenienți, mai puțin cea formulată de intervenienții „Asociația Culturală „Mădălina” din Iași și Asociația Culturală „Mădălina” din Iași. Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței apelate.

Prin încheierea din 15.10.2014, completul investit cu soluționarea căii extraordinare de atac a admis în principiu contestația în anulare formulată de contestator împotriva deciziei penale menționate, a respins ca nefondată cererea de suspendare a executării hotărârii, a dispus sesizarea Curții Constituționale cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.431 alin.1 Cod procedură penală și a fixat termen pentru soluționarea contestației în anulare la data de 11.11.2014.

La termenul din 9.12.2014, astfel cum rezultă din mențiunile efectuate în sistem informatic, cauza a fost repusă pe rol pentru reluarea judecării în complet de divergență,

fixându-se termen în acest sens la 6.01.2015, dată la care contestația a fost respinsă ca neîntemeiată.

În legătură cu modul de instrumentare a dosarului _____, au fost formulate mai multe sesizări de către unii participanți la procedurile judiciare, aspectele invocate făcând obiectul verificărilor efectuate de către Inspecția Judiciară, atât prin prisma activității procurorilor, cât și în ce privește activitatea judecătorilor investiți în cauză, concluziile reținute fiind în sensul inexistenței unor indicii privind exercitarea necorespunzătoare a responsabilităților judiciare.

Distinct, în ce privește activitatea instanțelor de judecată, urmare sesizărilor formulate de unii participanți la proces, Inspecția Judiciară a procedat la verificarea respectării dispozițiilor legale privind repartizarea cauzei ce a format obiectul dosarului _____ la Tribunalul București și la Curtea de Apel București, ca urmare a exercitării apelului împotriva hotărârii primei instanțe, precum și în ce privește modul de instrumentare a cauzei în faza procesuală a apelului de către instanța Curții de Apel București, la termenele de judecată din 1.07.2014 și cele care au urmat.

Verificările efectuate au stabilit lipsa indicilor privind săvârșirea unor abateri disciplinare, fiind adoptate soluții de clasare a sesizărilor.

Plenul constată, totodată, că judecarea cauzei pe perioada vacanței judecătorești nu contravine dispozițiilor legale care reglementează organizarea activității instanțelor judecătorești. Astfel, potrivit art.100 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, pe perioada vacanței judecătorești se vor forma complete separate, pentru a se asigura soluționarea cauzelor urgente sau a celor care impun celeritate, precum și a celor în care a intervenit un acord de mediere, indiferent de obiectul cauzei.

Din verificările efectuate la nivelul Secției a II-a penale a Curții de Apel București a rezultat că la nivelul acestei secții s-au judecat pe perioada vacanței judecătorești cauze considerate de titularii completelor de judecată ca impunând celeritate în soluționare, spre exemplificare dosarul penal nr. _____/2015, dosarul penal nr. _____, dosarul penal nr. _____ cauze penale în care se puna în discuție prescripția răspunderii penale ori vechimea dosarului de la data primei înregistrări în sistem.

Cauza penală privind pe petiționarul D. N. _____ a fost apreciată ca reprezentând o cauză care impunea celeritate în soluționare, având în vedere soluția de

încetare a procesului penal pentru unele dintre faptele care constituiau obiectul acuzațiilor ca urmare a intervenirii prescripției speciale a răspunderii penale, în beneficiul unora dintre inculpați.

Ca urmare, dispoziția completului de judecată de a continua instrumentarea cauzei penale privind pe petiționar pe parcursul vacanței judecătorești nu a putut fi considerată nelegală ori abuzivă având în vedere, pe de o parte, dispozițiile de lege enunțate, iar, pe de altă parte, celeritatea în instrumentare determinată de pronunțarea unei soluții de încetare a procesului penal prin hotărârea pronunțată de prima instanță.

Cu privire la derularea procedurilor la Curtea de Apel București s-a constatat că membrii completului de judecată au făcut o analiză a dispozițiilor legale aplicabile în speță, raportate la situația de fapt reținută în caz, neputându-se aprecia că prin soluțiile de respingere a cererilor de recuzare sau de sesizare a C.J.U.E. au nesocotit din gravă neglijență sau cu rea-credință anumite dispoziții legale. S-a reținut că în considerentele încheierilor analizate au fost expuse motivele de fapt și de drept care au justificat soluțiile de respingere a cererilor de recuzare, ca inadmisibile, precum și soluția de respingere a cererii de sesizare a C.J.U.E., singurii în măsură să aprecieze asupra necesității sesizării curții europene fiind judecătorii instanței de apel, Inspecția Judiciară neputându-se substitui instanței de judecată în a analiza oportunitatea adresării unei întrebări, în vederea pronunțării unei hotărâri preliminare.

Plenul apreciază că pentru a putea analiza dacă prin afirmațiile publice ale doamnei Maria Grapini, în calitate de europarlamentar, a fost afectată independența întregului sistemului judiciar, trebuie să se pornească de la cadrul legal care definește independența sistemului judiciar și limitele libertății de exprimare.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin.(1) și (6) din Constituția României, „Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile” însă, „Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine”.

De asemenea, dreptul la liberă exprimare, prevăzut de art. 30 din Constituție nu poate fi exercitat cu încălcarea principiului independenței judecătorului și supunerii lui numai legii, astfel cum este statuat prin dispozițiile art.124 din Constituție și art. 2 alin.(3)

din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată și modificată.

Independența autorității judecătorești, care nu poate fi separată de cea a Ministerului Public, constituie elementul esențial al reformei din justiția română.

Conform dispozițiilor înscrise în articolul 132 din Constituția României și în articolul 62 alin.2 din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiilor legalității, imparțialității și controlului ierarhic.

În raport de circumstanțele cauzei ce a format obiectul dosarului nr. precum și de rezultatul verificărilor efectuate de Inspekția Judiciară cu privire la aspectele sus-menționate, Plenul constată că afirmațiile conținute de declarația publică în discuție referitoare la judecarea cauzei în 5 zile, cu termene de o zi, în perioada vacanței judecătorești și repunerea acestei cauze pe rol ca reacție la anumite dezvoltări ale unui post de televiziune nu au acoperire în actele și lucrările dosarului.

Astfel, cauza penală în discuție a fost înregistrată pe rolul instanțelor de judecată în luna decembrie 2008, iar după declinări succesive de competență ca urmare a modificărilor intervenite în statutul unuia dintre inculpați (cu privire la deținerea/dobândirea/pierderea calității de parlamentar), după înregistrarea dosarului pe rolul Tribunalului București, cauza a înregistrat un curs normal al judecării, în sensul efectuării cercetării judecătorești și, după finalizarea acesteia, al pronunțării unei hotărâri pe fondul cauzei.

Instrumentarea dosarului de către Tribunalul București s-a efectuat în perioada 7.02.2013-26.09.2013, la data de 26.09.2013 fiind pronunțată hotărârea pe fondul cauzei.

În apel, cauza a fost înregistrată la data de 24.01.2014 și a fost soluționată la data de 8.08.2014, după mai multe amânări ale cauzelor.

Astfel, constată că pretinsa „repunere” a dosarului pe rol la un anumit moment (urmare a dezvoltărilor din presă privind o altă cauză penală) și judecarea cauzei „în 5 zile” nu își găsesc suport în actele dosarului.

Totodată, Plenul reține că circumstanțele cauzei au confirmat susținerea privind desfășurarea procesului și în perioada vacanței judecătorești, la Tribunalul București fiind acordat un singur termen în respectiva perioadă, la 29.08.2013, iar la Curtea de Apel

București 4 termene, la 1.07.2014, 7.07.2014, 4.08.2014 și 5.08.2014. Singurul termen cu o durată de o zi a fost însă cel stabilit în ședința de la 4.08.2014, pentru a doua zi, respectiv, 5.08.2014, când a fost stabilit un termen în continuare, situație ce a reprezentat o împrejurare excepțională determinată de necesitatea continuării dezbaterilor în ziua următoare, dispoziția instanței fiind adoptată la cererea apărării.

Întreruperea dezbaterilor este reglementată de dispozițiile art.388 alin.6 Cod procedură penală, care prevăd că întreruperea nu poate fi mai mare de 3 zile. Ca urmare, fixarea unui termen a doua zi, în continuarea dezbaterilor, a avut temei legal în dispozițiile procesuale menționate.

Se constată faptul că susținerile din declarația în discuție în sensul că dosarul a fost soluționat cu fixarea unor termene de o zi în perioada vacanței judecătorești induc ideea că întreaga instrumentare a dosarului s-a făcut în acest mod, deși, astfel cum s-a arătat aceste afirmații nu sunt susținute de actele dosarului, durata termenelor acordate variind de la câteva zile la o lună.

Plenul constată în acord cu cele mai-sus reținute că instrumentarea dosarului și în perioada vacanței judecătorești a fost justificată de circumstanțele concrete ale cauzei și durata totală a procedurii înregistrate anterior, în primă instanță fiind deja pronunțată soluția de încetare a procesului penal ca urmare a intervenirii prescripției speciale a răspunderii penale pentru unele dintre infracțiunile care făceau obiectul acuzațiilor.

În ce privește numărul ridicat al excepțiilor respinse, respectiv 124, deși se induce ideea că toate acestea au fost invocate și soluționate în acest context (dosarul repus și judecat în 5 zile, cu termene de o zi în vacanța judecătorească), Plenul observă că durata totală a procedurii a fost de peste 5 ani de zile, interval de timp în care este posibil să fi fost formulate în cauză un număr ridicat de excepții/solicitări, cauza fiind complexă și privind nu mai puțin de 13 inculpați.

Plenul Consiliului remarcă faptul că aceeași declarație aparținând doamnei europarlamentar conține critici privind soluțiile de neadmitere a celor 124 de excepții și a unei „expertize neutre”, precum și la adresa dispoziției privind extinderea măsurilor asigurătorii, însă acestea vizează chestiuni care țin de esența activității de judecată și care nu pot face obiectul unor verificări administrative.

După cum s-a reținut mai sus, decizia instanței de apel a fost atacată cu contestație în anulare de părțile interesate, cale de atac respinsă de către instanță.

Față de cele constatate și în raport de conținutul declarațiilor publice ale doamnei Maria Grapini, Plenul constată că, deși lipsite de suport obiectiv, afirmațiile conținute în comentariile referitoare la modalitatea de soluționare a dosarului denumit „ICA” sunt de natură să influențeze, în mod negativ, opinia publică cu privire la integritatea magistraților care au instrumentat cauza și să-i discrediteze, afectând astfel imaginea întregului corp profesional.

Plenul apreciază totodată că, prin prezentarea deformată a circumstanțelor cauzei în sesiunea plenară a Parlamentului European de la Strasbourg cu privire la modalitatea de soluționare a aceleiași cauze, referindu-se astfel la existența unui proces politic, s-a produs culpabilizarea, în spațiul public, a întregului corp al magistraților, judecători și procurori, fiind încălcat și principiul separației și echilibrului puterilor în stat, cu consecința scăderii încrederii cetățenilor în sistemul judiciar și, implicit, a scăderii prestigiului judecătorilor și procurorilor și a afectării independenței acestora.

Prin articolul 1 pct. 4 din Constituția României, se consacră expres principiul separației puterilor legislative, executive și judecătorească. Potrivit acestui principiu, reprezentanților celorlalte puteri - legislative și executive - nu le este permisă exprimarea unor opinii cu privire la calitatea actului de justiție și a celor care-l îndeplinesc. Într-un stat de drept, nimeni și cu atât mai mult un reprezentant al uneia din celelalte două puteri, nu are dreptul să extrapoleze nemulțumirile referitoare la instrumentarea unei anumite cauze, asupra întregului sistem judiciar. În măsura în care se procedează astfel, persoana care face aceste afirmații aduce inevitabil, atingere principiului constituțional al separației puterilor în stat, cu consecința afectării prestigiului justiției și implicit a independenței și reputației magistraților.

Justiția, în statul de drept, este socotită o putere pe lângă celelalte puteri ale statului (art. 21 și 124 din Constituția României).

Puterea judecătorească trebuie să fie independentă, ceea ce implică existența unor anumite garanții față de celelalte puteri ale statului, pentru a se evita politizarea și pentru a crea independența și imparțialitatea magistratului.

Când din anumite motive, funcția și rolul puterii judecătorești sunt diminuate, statul pierde calitatea de stat de drept, cu toate consecințele și implicațiile socio-economice ce decurg din aceasta.

Din această perspectivă, dorind să promoveze independența sistemului judiciar, prin Recomandarea (2010)12 privind independența, eficiența și rolul judecătorilor, Comitetul de Miniștri al statelor membre a elaborat mai multe reguli cu valoare de principiu.

Una dintre acestea vizează obligația statelor de a lua toate măsurile necesare pentru a respecta, promova și proteja independența judecătorilor.

Documentul prevede că, sensul de „independența judecătorilor” nu se referă exclusiv la judecători, ci acoperă sistemul judiciar în întregime.

Conținutul acestui principiu constă, între altele, și în obligația organelor executivului și legislativului să se abțină de la adoptarea oricăror măsuri care ar putea submina independența judecătorilor. Pe lângă toate acestea, se precizează în document, „că nu ar trebui să fie permis grupurilor de presiune să submineze independența sistemului judiciar”.

În raportul Singhvi către Comisia drepturilor omului a ONU din 1987 se precizează că „principiile independenței și imparțialității sunt pietrele de fundament ale motivării și legitimității funcției judiciare în orice stat” - (pct. 75).

Pe de altă parte, în „Principiile fundamentale referitoare la independența magistratului”, adoptate la Milano în anul 1985 și confirmate de Adunarea Generală a O.N.U. din același an, rezultă că „independența magistraturii trebuie garantată de către stat și enunțată în Constituție sau altă lege națională, iar toate instituțiile guvernamentale sau altele trebuie să o respecte” (pct.1).

Convenția de la Havana pentru prevenirea crimei și tratamentul delicvenților, adoptată la Congresul VIII al O.N.U., la pct. 4 prevede că „statele veghează ca procurorii să-și îndeplinească atribuțiile profesionale în deplină libertate, fără a face obiectul unor intimidări, hărțuiri, fără a suferi ingerințe nefondate și fără a li se angaja, în mod nejustificat, responsabilitatea civilă, penală sau de altă natură”.

În Recomandarea (2000)19 a Comitetului de Miniștri al statelor membre privind rolul urmăririi penale în sistemul de justiție penală, adoptată la data de 06 octombrie

2000 la cea de-a 724-a reuniune a delegațiilor miniștrilor, la pct. 11 din capitolul „Relația dintre procurorii publici și puterea executivă și legislativă” se prevede că „statele trebuie să ia măsurile adecvate pentru a asigura că procurorii publici își pot efectua îndatoririle și responsabilitățile profesionale fără intervenție nejustificată sau expunere la responsabilitatea civilă, penală sau de alt tip”.

Prin afirmațiile făcute în cadrul sesiunii plenare din Parlamentul European de la Strasbourg, doamna europarlamentar Maria Grapini a depășit limitele admisibile ale discursului politic.

Dreptul la libertatea de exprimare nu este unul absolut, acesta fiind susceptibil de anumite restrângeri, în ipoteza în care folosirea libertății de exprimare este îndreptată împotriva unor valori pe care statul le poate în mod legitim apăra, cum ar fi autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Referindu-se la restrângerea libertății de exprimare în scopul garantării autorității și imparțialității puterii judecătorești, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în afacerea „Braford contra Danemarcei” a decis că „interesul de a proteja reputația și a asigura autoritatea magistraților este superior aceluia de a permite o discuție liberă asupra imparțialității acestora”.

În cauza „Pager și Oberschlick contra Austriei” s-a statuat că „activitatea justiției nu poate fi discutată fără să se aibă în vedere anumite limite pentru a nu submina autoritatea acesteia, comandament deosebit de important într-un stat de drept”.

Pentru a-și îndeplini în mod corespunzător atribuțiile, magistrații au nevoie de încrederea opiniei publice, iar această încredere ar putea fi afectată de afirmațiile care pun la îndoială capacitatea profesională, integritatea și imparțialitatea procurorilor și judecătorilor.

Sușinerile politice ale europarlamentarului Maria Grapini în sensul căroră justiția este influențată de factorul politic și că hotărârea definitivă prin care a fost soluționată cauza este urmare a unui proces politic subminează autoritatea judecătorească și aduce atingere independenței sistemului judiciar.

Astfel, prin afirmațiile expuse anterior au fost depășite limitele admisibile ale discursului politic și ale libertății de exprimare, așa cum sunt protejate de dispozițiile

articolului 10 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Susținerile europarlamentarului Maria Grapini nu au fundament și constituie în fapt o activitate de informare greșită, tendențioasă, de natură a pune în discuție deontologia profesională a judecătorilor și procurorilor, încercând să se acrediteze ideea că soluția definitivă pronunțată în cauza în discuție este, în fapt, „o condamnare politică”, respectiv faptul că activitatea magistraților implicați în procesul judiciar se desfășoară cu încălcarea principiului consacrat de art.2 din Codul de procedură penală, potrivit căruia procesul penal se desfășoară conform dispozițiilor prevăzute de lege.

De asemenea, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii constată că prin afirmațiile făcute s-a indus în mod indirect ideea unei funcționări anormale și incorecte a sistemului judiciar, în sensul că procurorii și judecătorii ar fi instrumentat dosarul penal ca urmare a intervenției politicului în justiție. O atare idee privind nerespectarea legii de către magistrați și lipsa de independență a acestora are drept consecință majoră alterarea, înainte de toate, a încrederii opiniei publice în competența, corectitudinea și probitatea pe care, în mod legitim, orice persoană care încredințează magistraților apărarea drepturilor sale le așteaptă.

Plenul apreciază că autorilor unor astfel de acuzații le incumbă obligația de a furniza o bază factuală precisă și fiabilă, proporțională cu natura și forța afirmațiilor lor, îndatorire pe care însă doamna europarlamentar Maria Grapini nu a îndeplinit-o.

În aceste condiții, Plenul consideră că prin declarații de genul celor analizate, prin care s-a pus în discuție existența unei implicări directe și fără echivoc a politicului în justiție, se aduce atingere independenței, prestigiului și credibilității justiției.

Totodată, în contextul în care pe rolul instanțelor de judecată există dosare având ca obiect căi de atac împotriva deciziei _____ a Curții de Apel București, declarațiile făcute pot fi apreciate ca fiind de natură să aducă atingere independenței și imparțialității judecătorilor și procurorilor implicați în activitatea de soluționare a dosarului menționat.

În raport de cele expuse anterior, Plenul consideră că prin declarațiile făcute de doamna europarlamentar Maria Grapini, în cadrul sesiunii plenare din Parlamentul European de la Strasbourg, declarații preluate ulterior de mass-media, s-a adus atingere

independenței sistemului judiciar, urmând a fi emis un comunicat de presă de către Biroul de informare publică și relația cu mass-media din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii în acest sens.

Totodată, Plenul apreciază că se impune transmiterea la Parlamentul European a Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii prin care se constată că prin declarațiile făcute de doamna europarlamentar Maria Grapini, în cadrul sesiunii plenare din Parlamentul European de la Strasbourg, declarații preluate ulterior de mass-media, s-a adus atingere independenței sistemului judiciar.

Acastă ultimă măsură se impune deoarece printr-o astfel de declarație se creează suspiciuni în Parlamentul European și, ulterior, în întreaga opinie publică europeană informată de agențiile de presă care preiau declarațiile și susținerile din cadrul acestui for, cu privire la independența și imparțialitatea judecătorilor și procurorilor români, fiind indusă opiniei publice europene convingerea că procurorii și judecătorii români acționează sub comandă politică.

Mai mult, Plenul are în vedere că prin Hotărârea nr. 1233/19 noiembrie 2013 s-a constatat anterior faptul că declarația publică a unui alt europarlamentar, domnul Corneliu Vadim Tudor, din data de 09 septembrie 2013, este de natură a aduce atingere independenței sistemului judiciar în ansamblul său și a independenței magistraților în îndeplinirea și realizarea actului de justiție.

Astfel, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii apreciază că nu poate fi nici tolerată, nici încurajată o asemenea atitudine a unor membri ai Parlamentului European, cu atât mai mult cu cât declarațiile evidențiate au fost făcute în cadrul ședințelor acestui for, astfel că este necesară transmiterea prezentei hotărâri în vederea adoptării unor soluții optime care să traseze limite legale discursului politic. Trebuie reamintit faptul că declarațiile făcute de doamna europarlamentar Maria Grapini, în cadrul sesiunii plenare din Parlamentul European de la Strasbourg aduc atingere nu doar independenței sistemului judiciar, ci încalcă, astfel cum s-a evidențiat anterior, și limitele impuse de dispozițiile Convenției Europene a Drepturilor Omului.

În fața de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 30 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și

completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți,

PLENUL
CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII
HOTĂRĂȘTE

Art.1 – Constată că prin declarațiile făcute de doamna europarlamentar Maria Grapini, în cadrul sesiunii plenare din Parlamentul European de la Strasbourg, declarații preluate ulterior de mass-media, s-a adus atingere independenței sistemului judiciar.

Art.2 – Dispune transmiterea la Parlamentul European a Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii prin care se constată că prin declarațiile făcute de doamna europarlamentar Maria Grapini, în cadrul sesiunii plenare din Parlamentul European de la Strasbourg, declarații preluate ulterior de mass-media, s-a adus atingere independenței sistemului judiciar.

Art.3 –Emiterea unui comunicat de presă de către Biroul de informare publică și relația cu mass-media din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii în acest sens.

Art.4 - Prezenta hotărâre se comunică Inspecției judiciare, Biroul de informare publică și relații cu mass-media și Direcției afaceri europene, relații internaționale și programe.

Dată în București, la data de 15 ianuarie 2015

Președinte,

Judecător Marius Badea **TUDOSE**

